

« لایحه شوراهای حل اختلاف »

ماده ۱- به منظور حل اختلاف و صلح و سازش بین اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی، که در این قانون به اختصار «شورا» نامیده می‌شوند، تحت نظارت قوه قضائیه و با شرایط مقرر در این قانون تشکیل می‌شود.
تبصره ۱- مرکز امور شوراها که در این قانون به اختصار مرکز نامیده می‌شود، دارای تشکیلات اداری و استخدامی مستقل است.

تبصره ۲- رییس مرکز امور شوراها که در این قانون به اختصار رییس مرکز نامیده می‌شود، توسط رییس قوه قضائیه منصوب می‌گردد.

تبصره ۳- ریاست شوراهای استان برعهده یکی از معاونان رییس کل دادگستری استان و ریاست شوراها در حوزه قضایی شهرستان و بخش به‌عهده رییس حوزه قضایی یا فردی است که رییس کل دادگستری استان تعیین می‌کند.

تبصره ۴- حوزه قضایی شوراهای حل اختلاف همان حوزه قضایی داسراها و دادگاهها است.

تبصره ۵- مرکز عهده‌دار امر داوری و میانجی‌گری نیز می‌باشد. تأسیس و هرگونه فعالیت مؤسسات داوری و نهادهای میانجی‌گری زیرنظر مرکز صورت می‌گیرد.

ماده ۲- شوراهای حل اختلاف در شهرها و در صورت لزوم در روستاها به تعداد لازم تشکیل می‌گردد.

تبصره - رییس مرکز می‌تواند برای رسیدگی به امور فنی و صنفی به ترتیب مقرر در این قانون شوراهای تخصصی تشکیل دهد.

ماده ۳- هر شورا دارای رییس، یک نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی‌البدل است که با حضور دو نفر نیز رسمیت می‌یابد و در صورت نیاز می‌تواند برای انجام وظایف خود دارای مسئول دفتر باشد که توسط رییس حوزه قضایی مربوط پیشنهاد و ابلاغ آن از سوی رییس کل دادگستری استان یا معاون ذی‌ربط وی صادر می‌شود.

تبصره- در صورت فوت یا استعفاء یا عزل یا غیاب یک عضو شورا، عضو علی‌البدل با دعوت رییس حوزه قضایی جایگزین عضو مذکور و عهده‌دار وظایف او می‌شود.

ماده ۴- حکم انتصاب هر یک از اعضای شورا پس از احراز شرایط مقرر در این قانون، با پیشنهاد رییس کل دادگستری توسط رییس مرکز صادر می‌شود.

تبصره - در انتصاب اعضای شورا، اولویت با معتمدان و افرادی است که با مهارت‌ها و فنون مذاکره، مصالحه، سازش و میانجی‌گری آشنا هستند.

ماده ۵ - اعضای شورا باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - متدین به دین مبین اسلام؛

ب - تابعیت جمهوری اسلامی ایران؛

پ - التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت مطلقه فقیه؛

ت - حسن شهرت به امانت و دیانت و صحت عمل؛

ث - عدم استفاده از مشروبات الکلی و عدم اعتیاد به مواد مخدر یا روانگردان؛

ج - کارت پایان خدمت و وظیفه عمومی یا معافیت از آن برای مشمولان؛

چ - حتی‌الامکان مدرک کارشناسی یا سطح ۲ حوزه علمیه برای تمام اعضای شورای حل اختلاف شهر و در شورای روستا سواد خواندن و نوشتن و ترجیحاً داشتن دیپلم و بالاتر؛

ح - نداشتن سابقه محکومیت مؤثر کیفری و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی.

تبصره ۱- برای عضویت در شورا دارندگان مدرک دانشگاهی یا حوزوی در رشته‌های حقوق قضائی یا الهیات با گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی در اولویت هستند و حداقل یک نفر از اعضای شورای حل اختلاف شهر باید از میان دارندگان مدارک تحصیلی فوق باشد.

تبصره ۲- رییس مرکز می‌تواند برای صلح و سازش در دعاوی و شکایات اقلیت‌های دینی موضوع اصل سیزدهم (۱۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، شورای حل اختلاف خاص آنان تشکیل دهد. اعضای این شورا باید متدین به دین خود باشند.

تبصره ۳- اعضای شورا قبل از شروع به کار مکلفند مطابق سوگندنامه‌ای که توسط مرکز تهیه می‌شود و به تأیید رییس قوه قضائیه می‌رسد، سوگند یاد کنند.

ماده ۶- قضات، کارکنان دادگستری، وکلا و مشاوران حقوقی، کارشناسان رسمی دادگستری و کارکنان نیروهای نظامی و انتظامی جمهوری اسلامی ایران و نیروهای اطلاعاتی تا زمانی که در سمتهای شغلی خود هستند حق عضویت در شورا را ندارند.

ماده ۷- با رعایت ماده ۱۴، و لحاظ ماده ۹ شوراها در موارد زیر با درخواست خواهان برای صلح و سازش اقدام می‌نمایند:

الف - کلیه امور مدنی و حقوقی؛

ب - کلیه جرائم قابل گذشت؛

پ - جنبه خصوصی جرائم غیرقابل گذشت.

تبصره- در دعاوی موضوع بند الف خواهان مکلف به پرداخت بیست و پنج درصد هزینه دادرسی است.

ماده ۸ - در صورت حصول سازش میان طرفین در امور حقوقی و مدنی و جنبه خصوصی جرائم غیرقابل گذشت شورا اقدام به صدور گزارش اصلاحی می‌کند و در صورت سازش در جرائم قابل گذشت پرونده در شورا بایگانی می‌شود.

تبصره- در دعاوی مدنی و حقوقی چنانچه شورا پس از دعوت از خواننده و تشکیل حداقل دو جلسه موفق به ایجاد صلح و سازش نشود، با درخواست خواهان پرونده را به دادگاه صالح ارسال می‌کند. در این صورت خواهان مکلف به پرداخت الباقی هزینه دادرسی است.

ماده ۹ - کلیه دعاوی مالی راجع به اموال منقول تا نصاب پانصد میلیون ریال، جهت حصول صلح و سازش، در شورای حل اختلاف با پرداخت هزینه دادرسی دعاوی غیرمالی مطرح می‌شود. در صورت حصول سازش میان طرفین، شورا حسب مورد مبادرت به تنظیم صورت‌مجلس سازش یا صدور گزارش اصلاحی می‌نماید. در صورت عدم حصول سازش، خواهان می‌تواند با پرداخت هزینه دادرسی، با کسر هزینه غیرمالی پرداخت شده، در محاکم دادگستری طرح دعوا کند.

تبصره ۱- نصاب مندرج در این ماده به تشخیص رییس قوه قضائیه هر دو سال یک بار به میزان بیست درصد قابل افزایش است.

تبصره ۲- در صورت استرداد دادخواست یا دعوا از سوی خواهان، شورا اقدام به بایگانی پرونده می‌نماید.

ماده ۱۰- اتخاذ تصمیم در موارد زیر در صلاحیت شورا است:

الف- صدور گواهی حصر وراثت، تحریر ترکه، مهر و موم ترکه و رفع آن؛

ب- دستور تخلیه اماکن مسکونی؛

پ- تأمین دلیل؛

ت- رسیدگی به امر بی‌احتیاطی یا بی‌مبالاتی راننده (اعم از وسایط نقلیه زمینی یا آبی یا هوایی) یا متصدی وسیله موتوری منتهی به صدمه بدنی کمتر از موارد مذکور در مواد ۷۱۵ و ۷۱۶ کتاب پنجم قانون مجازات

اسلامی « تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده » مصوب ۱۳۷۵؛

ث- رسیدگی به امر رانندگی بدون گواهینامه.

ماده ۱۱- هر کس بر اثر بی احتیاطی یا بی مبالاتی در رانندگی (اعم از وسایط نقلیه زمینی یا آبی یا هوایی) یا تصدی وسیله موتوری سبب صدمه بدنی به دیگری کمتر از موارد مذکور در مواد ۷۱۵ و ۷۱۶ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی «تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده» مصوب ۱۳۷۵ شود برای بار اول به بیست میلیون تا پنجاه میلیون ریال و در صورت ارتکاب مجدد به پنجاه میلیون تا هشتاد میلیون ریال به عنوان تخلف جریمه می‌شود.

تبصره - در صورت مطالبه دیه از سوی مصدوم، شورا پس از اخذ نظر پزشکی قانونی، اقدام به صدور گزارش اصلاحی می‌کند.

ماده ۱۲- هرکس بدون گواهینامه رسمی اقدام به رانندگی و یا تصدی وسایل موتوری که مستلزم داشتن گواهینامه مخصوص است، بنماید و همچنین هرکس به موجب حکم دادگاه از رانندگی وسایل نقلیه موتوری ممنوع باشد یا در مدت ضبط گواهینامه به رانندگی وسایل مزبور مبادرت ورزد برای بار اول به ده میلیون تا سی میلیون ریال و در صورت ارتکاب مجدد به سی میلیون تا هفتاد میلیون ریال به عنوان تخلف جریمه می‌شود.

تبصره- در صورتی که راننده یا متصدی وسیله موتوری، موقع وقوع تخلف موضوع ماده ۱۰ و این ماده، مست یا میزان الکل موجود در خون او ده میلی گرم درصد باشد، حسب مورد به حداکثر مبلغ مذکور جریمه می‌شود.

ماده ۱۳- طرفین می‌توانند اختلافات خود را در امور حقوقی به میانجی‌گر ارجاع دهند. میانجی‌گر نظر یا راه حل خود را برای رفع اختلاف به طرفین ارائه می‌دهد. چنانچه طرفین پس از وصول راه حل و نظر میانجی‌گر، موافقت‌نامه حل و فصل اختلاف ناشی از میانجی‌گری منعقد نمایند، می‌توانند برای اجرای موافقت‌نامه مذکور به شورای حل اختلاف مراجعه کنند. شورا با لحاظ مفاد موافقت‌نامه، اقدام به اجرای توافق می‌نماید.

تبصره ۱- میانجی‌گری در امور حقوقی آیینی است که صرف نظر از عنوان آن، طرفین دعوا تلاش می‌کنند برای حل اختلاف خود به کمک شخص ثالث (میانجی‌گر) که حق تحمیل راه حل خود به طرفین را ندارد، به راه حل مشترک دست یابند.

تبصره ۲- ترتیب میانجی‌گری در امور حقوقی و شخص یا اشخاصی که برای میانجی‌گری انتخاب می‌شوند و موارد ممنوعیت ارجاع به میانجی‌گری به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط معاونت حقوقی قوه و با همکاری مرکز تهیه می‌شود و به تصویب رییس قوه قضاییه می‌رسد.

تبصره ۳- میانجی‌گری در امور کیفری تابع قانون آیین دادرسی کیفری و مقررات مربوط است.

ماده ۱۴- دعاوی زیر حتی با توافق طرفین قابل طرح در شورا نیست:

الف - اختلاف در اصل نکاح، اصل طلاق، بطلان نکاح، فسخ و انفساخ نکاح، بذل مدت و انقضای آن، رجوع، نسب، ولایت قهری، قیمومیت؛

ب - اختلاف در اصل وقفیت، وصیت، تولیت؛

پ - دعاوی راجع به حجر و ورشکستگی؛

ت - دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی؛

ث - اموری که به موجب قوانین دیگر در صلاحیت مراجع اختصاصی یا مراجع قضائی غیردادگستری می‌باشد.

ماده ۱۵- در کلیه اختلافات و دعاوی خانوادگی و سایر دعاوی مدنی و جرائم قابل گذشت، با لحاظ ماده ۱۴ مقام ارجاع در دادسرا و دادگاه می‌تواند قبل از ارجاع پرونده به شعبه و ثبت آن، حسب مورد با توجه به کیفیت دعوی یا اختلاف و امکان حل و فصل آن از طریق صلح و سازش و با لحاظ ترتیباتی جهت حفظ ادله جرم و رعایت حقوق شاکی، نظم عمومی و در صورت ضرورت انجام تحقیقات لازم، پرونده را به شورا ارجاع نماید. در اجرای این ماده، شوراها مکلفند برای حل و فصل دعوی یا اختلاف و ایجاد صلح و سازش تلاش کنند و در صورت حصول سازش در مهلت تعیین شده حسب مورد صورت مجلس سازشی یا گزارش اصلاحی صادر نمایند و در صورت عدم حصول سازش پرونده را به طور مستند جهت رسیدگی به مقام ارجاع اعلام نماید.

تبصره ۱- در جرائم قابل گذشت، سازش طرفین در آن شورا به منزله انصراف از شکایت تلقی می‌گردد و پرونده در شورا بایگانی می‌شود.

تبصره ۲- در کلیه اختلافات و دعاوی موضوع این ماده، مرجع قضائی رسیدگی کننده نیز می‌تواند با توجه به کیفیت دعوی یا اختلاف و امکان حل و فصل آن از طریق صلح و سازش، فقط یکبار برای مدت

حداکثر سه ماه موضوع را به شورا ارجاع نماید. شورا نتیجه را اعم از حصول یا عدم حصول سازش در مهلت تعیین شده با انعکاس در صورت مجلس، برای تنظیم گزارش اصلاحی یا صدور قرار موقوفی تعقیب و یا ادامه رسیدگی به طور مستند به مرجع قضائی ارجاع کننده اعلام می نماید.

ماده ۱۶- شوراها باید اقدامات لازم را برای حفظ اموال اشخاص محجور که فاقد ولی یا قیم باشند و غایب مفقودالاثرت، همچنین ماترک متوفای بلاوارث و اموال مجهول المالک به عمل آورند و بلافاصله مراتب را به مراجع صالح اعلام کنند. شوراها حق دخل و تصرف در هیچ یک از اموال مذکور را ندارند.

ماده ۱۷- در صورت اختلاف در صلاحیت محلی شوراها به ترتیب زیر اقدام می شود:
الف- در مورد شوراهای واقع در یک حوزه قضایی، حل اختلاف با رییس شورای حل اختلاف همان حوزه است.

ب- در مورد شوراهای واقع در حوزه های قضائی شهرستان های یک استان، حل اختلاف با رییس شورای حل اختلاف استان است.

پ- در مورد شوراهای واقع در دو استان، حل اختلاف با رییس شورای حل اختلاف استانی است که ابتدائاً به صلاحیت شورای واقع در آن استان اظهار نظر شده است.

ماده ۱۸- در صورت بروز اختلاف در صلاحیت شورا با دیگر مراجع غیردادگستری اعم از یک یا چند استان، حل اختلاف توسط رییس مرکز صورت می گیرد.

ماده ۱۹- در صورت بروز اختلاف در صلاحیت بین شورای حل اختلاف با مرجع قضائی، نظر مرجع قضائی لازم الاتباع است.

ماده ۲۰- رسیدگی شوراها با درخواست کتبی یا شفاهی به عمل می آید. درخواست شفاهی در صورت مجلس قید و به امضای خواهان یا متقاضی می رسد.

ماده ۲۱- درخواست رسیدگی متضمن موارد زیر است:

الف - نام و نام خانوادگی، مشخصات و نشانی طرفین دعوی؛

ب - موضوع خواسته و همچنین تقویم آن در امور مالی؛

پ - موضوع درخواست یا اتهام؛

ت - دلایل و مستندات درخواست یا شکایت.

ماده ۲۲ - رسیدگی شورا تابع تشریفات آیین دادرسی نیست.

تبصره- منظور از تشریفات در این ماده، مقررات ناظر به شرایط شکلی دادخواست یا شکواییه، نحوه ابلاغ، تعیین اوقات رسیدگی، جلسه دادرسی و مانند آن است.

ماده ۲۳- طرفین می‌توانند شخصاً در شورا حضور یافته یا از وکیل دادگستری استفاده نمایند.

ماده ۲۴- در مواردی که دعوی طاری یا مرتبط با دعوی اصلی از صلاحیت ذاتی شورا خارج باشد، رسیدگی به هر دو دعوی در مرجع قضائی صالح به عمل می‌آید.

ماده ۲۵- شورای حل اختلاف علاوه بر رسیدگی به دلایل طرفین می‌تواند تحقیق محلی، معاینه محل، تأمین دلیل را نیز با ارجاع رییس شورا توسط یکی از اعضاء به عمل آورد.

ماده ۲۶- هزینه دادرسی شورای حل اختلاف، به غیر از هزینه موضوع تبصره ماده ۷، هزینه غیرمالی محاکم دادگستری است. درآمد حاصل از هزینه دادرسی و نیم‌عشر اجرای گزارش اصلاحی موضوع این قانون و سایر موارد قانونی و همچنین جریمه نقدی تخلفات موضوع مواد ۱۱ و ۱۲ به خزانه‌داری کل کشور واریز و صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ واریزی از محل اعتبار خاصی که به همین منظور هرساله در قانون بودجه کل کشور منظور می‌شود و به صورت درآمد اختصاصی به شوراها اختصاص داده و پرداخت می‌شود تا به صورت کمک در موارد زیر هزینه گردد:

الف - پرداخت پاداش به اعضاء و کارکنان؛

ب - هزینه تعمیرات و تجهیزات و هزینه‌های اداری مرکز امور شوراها؛

پ - بیمه تأمین اجتماعی کارکنان

تبصره - در پرداخت پاداش به کارکنان و اعضاء شورا، اولویت در تعداد پرونده‌های منتهی به سازش است.

ماده ۲۷- گزارش اصلاحی و تصمیم شورا غیرقابل اعتراض و قطعی است.

ماده ۲۸- هرگاه در تنظیم یا نوشتن گزارش اصلاحی و دیگر تصمیمات شورا سهو قلم رخ بدهد مانند از قلم افتادن کلمه‌ای یا اضافه شدن آن و یا اشتباه در محاسبه صورت گرفته باشد، شورا رأساً یا با درخواست ذی‌نفع آن را تصحیح می‌کند و تصمیم تصحیح‌شده به طرفین ابلاغ می‌شود. تسلیم رونوشت تصمیم اصلی بدون تصمیم تصحیح‌شده ممنوع است.

ماده ۲۹- گزارش اصلاحی و دیگر تصمیمات اجرایی شورا به دستور رییس شورای حل اختلاف توسط واحد اجرای احکام شورای حل اختلاف اجرا می‌شود.

ماده ۳۰- اجرای گزارش اصلاحی به درخواست ذی‌نفع و با دستور رییس شورای حل اختلاف پس از صدور برگ اجراییه مطابق مقررات مربوط به قانون اجرای احکام مدنی و قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی است.

تبصره - متخلف موضوع مواد ۱۱ و ۱۲ مکلف است حداکثر ظرف بیست روز پس از ابلاغ جریمه را پرداخت کند. در صورت عدم پرداخت شورا مجاز است نسبت به توقیف خودرو موضوع تخلف اقدام کند. در صورتی که متخلف روز پس از توقیف، جریمه را پرداخت کند از خودرو رفع توقیف به عمل می‌آید و در غیر این صورت مطابق مقررات مربوط به اجرای احکام مدنی جهت وصول جریمه رفتار می‌شود. در مواردی که مطابق مقررات دیگر خودرو به هر دلیل توقیف شده باشد، رفع توقیف از آن منوط به پرداخت جریمه مذکور است. چنانچه به هر دلیل جریمه وصول نشود، نقل و انتقال خودرو منوط به تصفیه جریمه است.

ماده ۳۱- در رسیدگی به موضوع بندت ماده ۱۰، احاله پرونده از یک حوزه قضایی به حوزه قضایی دیگر یک استان، به درخواست رییس شورای حل اختلاف حوزه قضایی مبدأ و موافقت رییس شورای حل اختلاف استان و از حوزه قضایی یک استان به استان دیگر به تقاضای همان شخص و موافقت رییس مرکز صورت می‌گیرد.

تبصره ۱- احاله در موارد زیر صورت می‌گیرد:

الف - متخلف در حوزه قضایی دیگری اقامت داشته باشند.

ب - محل وقوع تخلف از شورای حل اختلاف صالح دور باشد، به نحوی که شورای دیگر به علت نزدیک بودن به محل وقوع آن، آسان‌تر بتواند به موضوع رسیدگی کند.

تبصره ۲- احاله پرونده نباید به کیفیتی باشد که موجب عسر و حرج مدعی خصوصی شود.

ماده ۳۲- عضویت در شورا افتخاری است. قوه قضاییه به تناسب فعالیت و میزان همکاری اعضاء و کارکنان شورا پاداش مناسب پرداخت می‌کند. در خصوص اعضاء و کارکنان تمام وقت نیز با رعایت حداقل پرداخت حقوق مطابق قانون کار پاداش پرداخت می‌نماید.

ماده ۳۳- چنانچه اعضاء یا کارکنان شورا در انجام وظایف قانونی خود مرتکب تخلف شوند و یا حضور و مشارکت مناسب در جلسات شورا نداشته باشند یا شرایط عضویت در شورا را از دست بدهند، رییس

حوزه قضائی مراتب را مستنداً جهت رسیدگی به هیأت رسیدگی کننده به تخلفات اعضاء و کارکنان شورا موضوع ماده (۳۴) این قانون اعلام می کند.

ماده ۳۴- هیأت رسیدگی کننده به تخلفات اعضای شورا مرکب از یک نفر با انتخاب رییس کل دادگستری استان و رییس شورای حل اختلاف استان و مسؤول حفاظت و اطلاعات دادگستری استان می باشد.

تبصره- رییس مرکز، هیأت یادشده را منصوب می کند.

ماده ۳۵- تخلفات اعضاء و کارکنان شورا به قرار زیر است:

الف - اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا عضویت؛

ب - عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط؛

پ - ایجاد نارضایتی در ارباب رجوع یا انجام ندادن یا تأخیر در انجام وظایف قانونی بدون دلیل؛

ت - تبعیض یا اعمال غرض یا برقراری روابط خارج از عرف اداری با اشخاص مراجعه کننده؛

ث - ترک خدمت در خلال ساعات موظف اداری بدون مجوز؛

ج - غیبت غیرموجه، تکرار در تأخیر ورود به محل کار یا تکرار در تعجیل خروج از آن بدون کسب مجوز؛

چ - کم کاری یا سهل انگاری در انجام وظایف محول شده؛

ح - عدم رعایت حجاب اسلامی؛

خ - عدم رعایت شئون و شعائر اسلامی؛

د - اخذ هرگونه وجه، مال یا امتیاز من غیر حق؛

ذ - تسامح در حفظ اموال و اسناد و ایراد خسارت به اموال بیت المال؛

ر - ارائه گواهی یا گزارش خلاف در امور مربوط به شورا؛

ز - تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را ندارند یا خودداری از تسلیم مدارک به اشخاصی که

حق دریافت آن را دارند؛

ژ - اعتیاد به مواد مخدر یا روانگردان و استعمال آنها؛

س - غیبت غیرموجه به صورت متناوب یا متوالی تا چهار جلسه برای اعضاء و چهار روز برای کارکنان در

طول ماه؛

ش - کارشکنی، شایعه پراکنی، وادار ساختن و تحریک دیگران به کارشکنی یا کم‌کاری و یا اعمال فشارهای فردی برای تحصیل مقاصد غیرقانونی؛

ص - عضویت در یکی از فرقه‌های ضالّه که مبانی آن از نظر اسلام مردود شناخته شده است؛

ض - عضویت در سازمان‌هایی که مرامنامه یا اساسنامه آنها مبتنی بر نفی ادیان الهی است یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها.

ماده ۳۶- چنانچه هیأت رسیدگی‌کننده بدوی پس از دعوت از عضو یا کارکنان شورا و شنیدن اظهارات و دفاعیات آنها تخلف آنان را احراز نماید به تناسب عمل ارتكابی در مورد ارتكاب به تخلفات پیش‌بینی شده در بندهای (الف) تا (خ) ماده (۳۵) برای بار اول و دوم مرتکب را به یکی از مجازات‌های ردیف (الف) تا (پ) این ماده و در مورد تخلفات پیش‌بینی شده در بندهای (د) تا (ض) ماده (۳۵) و تکرار تخلفات بندهای (الف) تا (خ) در بار سوم، مرتکب را به یکی از مجازات‌های پیش‌بینی شده در بندهای (ت) و (ث) این ماده به شرح زیر محکوم می‌کند:

الف - اخطار کتبی بدون درج در پرونده؛

ب - توبیخ کتبی با درج در پرونده؛

پ - کسر پاداش تا یک‌سوم به مدت یک‌ماه تا یک‌سال؛

ت - محرومیت از کار در شورا از یک‌ماه تا یک‌سال؛

ث - محرومیت دائمی از کار در شورا.

ماده ۳۷- آرای صادر شده از هیأت بدوی در مورد مجازات‌های مقرر در بندهای (الف) تا (پ) ماده (۳۶) قطعی و در مورد بندهای (ت) و (ث) آن ماده ظرف مدت بیست‌روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در هیأت تجدیدنظر رسیدگی‌کننده به تخلفات اعضاء و کارکنان شورا است. این هیأت مرکب از سه عضو اصلی و یک عضو علی‌البدل است که از بین قضات دارای پایه (۸) قضائی یا بالاتر با ابلاغ رییس قوه قضائیه برای مدت سه سال منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره- هیأت موضوع این ماده در مرکز امور شوراهای تشکیل می‌شود، در صورت ضرورت با پیشنهاد رییس امور شوراهای تشکیل آن در مراکز استان‌ها نیز بلامانع است.

ماده ۳۸- چنانچه اعضای شورا در مقابل دریافت وجه یا سند پرداخت وجه یا مال یا ارائه خدمت به نفع یکی از طرفین اظهار نظر کنند، به مجازات بزه موضوع ماده (۵۸۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی «تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده» مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۹- چنانچه اعضای شورا در آزمون استخدام قضات، وکالت دادگستری، مشاور حقوقی یا کارشناس رسمی دادگستری پذیرفته شوند و حداقل سه سال سابقه همکاری با شورا داشته باشند و حسن سابقه آنان به تأیید رییس کل دادگستری استان برسد مدت کارآموزی آنان به نصف، تقلیل می‌یابد.

ماده ۴۰- دولت مکلف است کلیه کارکنان دفتری و ستادی شورای حل اختلاف را که واجد شرایط استخدام هستند و قبل از پایان سال ۱۳۹۷ در شورا اشتغال داشته‌اند، با اولویت سابقه اشتغال، حداکثر ظرف سه سال به استخدام مرکز درآورد.

ماده ۴۱- پرونده‌هایی که تا زمان اجرای این قانون منتهی به اتخاذ تصمیم نشده باشد، با رعایت مقررات این قانون در شوراها رسیدگی و نسبت به آنها اتخاذ تصمیم می‌شود.

ماده ۴۲- جهت تقویت و توسعه شوراها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و نهادهای دولتی و عمومی، ملزم به همکاری با این نهاد در خصوص تأمین و تخصیص نیروی اداری لازم از طریق مأمور به خدمت شدن کارکنان دولت در شوراها هستند.

ماده ۴۳- دولت مکلف است هر ساله بودجه مورد نیاز شوراها را براساس بودجه پیشنهادی قوه قضاییه در قالب ردیف مستقل پیش‌بینی کند. تأمین امکانات اداری و تجهیزات و مکان و امور مالی و پشتیبانی شوراها به عهده قوه قضاییه است.

ماده ۴۴- آیین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب آن، توسط معاونت حقوقی قوه قضاییه با همکاری مرکز امور شوراها تهیه می‌شود و به تصویب رییس قوه قضاییه می‌رسد.

ماده ۴۵- قانون شوراها حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴/۹/۱۶ و مواد ۷۱۷ و ۷۲۳ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی «تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده» مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ نسخ می‌شود. ای. ۱۲۶۰-۹۸